

3 Φεβρουαρίου, 1990

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

SUNOIL BUNKERING LIMITED,

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΔΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 652/88).

Ερμηνεία — Ερμηνεία νόμου — Αρχές ερμηνείας — Η θέση της γραμματικής ερμηνείας.

5 *Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Αρχή Λιμένων Κύπρου — Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμοί 1976-1987 — Καν. 6(1)(Α)(ii) και 6(2)(iv) του Μέρους I — Ερμηνεία — Η έννοια της λέξης “μεταφορτώνω” — Ο εφοδιασμός πλοίων με καύσιμα από άλλο πλοίο εντός λιμένος δεν αποτελεί μεταφόρτωση αγαθών, αλλά παροχή υπηρεσιών — Συνέπειες.*

10

Η αιτήτρια εταιρεία προσέβαλε την σε βάρος της επιβολή δικαιωμάτων ως προς παροχή καυσίμων σε πλοία που εκτελούσε πλοίο της.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

20

1. Οι Νόμοι και Κανονισμοί, κατά τη νομολογία μας, πρέπει να ερμηνεύονται με το απλό, γραμματικό και κατά κυριολεξία νόημα των λέξεων, εκτός αν είναι σε αντίθεση ή ασυμφωνία με οποιαδήποτε ρητή πρόθεση ή σκοπό του Νόμου ή αν από το νόημα θα οδηγήτο κάποιος σε παράλογα αποτελέσματα.
2. Η επίδικη φράση είναι “αγαθά μεταφορτωνόμενα εντός περιοχής λιμένος από τινος πλοίου εις έτερον μεταφορικής ικανότη-

τος μέχρι τόννων D.W. καταβάλλονται τα ακόλουθα δικαιώματα”. Η φράση αυτή είναι καθαρή και δεν επιδέχεται καμιά άλλη ερμηνεία παρά ότι αναφέρεται σε αγαθά που φορτώνονται από το ένα μεταφορικό μέσο σε άλλο μεταφορικό μέσο. (Βλέπε Δ. Δημητράκου Νέον Ορθογραφικών Ερμηνευτικών Λεξικών σ. 910, “μεταφορτώνω” ερμηνεύεται σαν “φορτώνω από τινος μεταφορικού μέσου εις άλλο”. Και στο Λεξικό της Δημοτικής της Εταιρείας Ελληνικών Εκδόσεων στη σελίδα 433 αναφέρει, “μεταφορτώνω” σημαίνει “φορτώνω κάτι από ένα σε άλλο μεταφορικό μέσο”.)

Το πλοίο των αιτητών είναι ένα πλοίο παροχής καυσίμων, δηλαδή, εφοδιάζει με καύσιμα άλλα πλοία είτε επιβατικά είτε φορτηγά είτε οτιδήποτε. Φυσικά, τα καύσιμα αυτά χρησιμοποιούνται για τη λειτουργία των πλοίων και καταναλώνονται κατά τη διάρκεια του ταξιδιού ή και της λειτουργίας του.

Στην προκειμένη περίπτωση δεν πρόκειται για μεταφόρτωση αγαθών αλλά για παροχή υπηρεσιών απαραίτητων για τη λειτουργία ενός πλοίου που χρησιμοποιείται ως μεταφορικό μέσο. Η λειτουργία του πλοίου των αιτητών με τη Συμφωνία της 21/5/86 περιορίζεται σε ένα αυστηρά καθορισμένο σκοπό που είναι “η χρησιμοποίηση του σκάφους για πετρέλευση πλοίων μέσα σε λιμενικές περιοχές”. Η πετρέλευση πλοίων δεν αποτελεί μεταφόρτωση αγαθών αλλά παροχή υπηρεσιών αναγκαίων και απαραίτητων για τη λειτουργία των πλοίων.

Οι αιτητές κατόρθωσαν να δημιουργήσουν αμφιβολίες στο Δικαστήριο όσον αφορά την ορθότητα και τη νομιμότητα της επίδικης απόφασης και ως εκ τούτου, ενήργησαν υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα και το Νόμο.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Petrides v. Republic (1984) 3(A) C.L.R. 341,

A & S Antoniadis Co v. Republic (1965) 3 C.L.R. 673,

Makrides v. Republic (1979) 3 C.L.R. 584,

Marabou Floating Restaurant Ltd v. Council of Ministers (1973) 3 C.L.R. 397,

Argolis Estate Ltd v. Minister of Finance and Another (1977) 3 C.L.R. 441,

5 *Georghiou Real Estate Co. Ltd. and Another v. Republic (1978) 3 C.L.R. 45,*

Theodorides v. Central Bank of Cyprus (1985) 3(B) C.L.R. 721,

10 *Pierides v. Republic (1969) 3 C.L.R. 274,*

Andreou v. Republic (1978) 3 C.L.R. 85,

Karpasitis v. Republic (1986) 3(B) C.L.R. 1617,

15 *Hadjigeorghiou v. Republic (1986) 3(C) C.L.R. 2517.*

Προσφυγή.

20 Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Γενικού Διευθυντή Αρχής Λιμένων Κύπρου, με την οποία επιβλήθηκαν στους αιτητές δικαιώματα μεταφόρτωσης πετρελαίων από ένα πλοίο σε άλλο που ανέρχονταν στο ποσό των £474,69.

25 Α. Καλογήρου για Ξ. Ξενόπουλο, για τους Αιτητές.

Ε. Δημητριάδου για Τ. Παπαδόπουλο, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

30 ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή η αιτήτρια Εταιρεία ζητά δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση του καθ' ου η αίτηση, ημερομηνίας 21/5/1988, με την οποία επεβλήθη σ' αυτή το ποσό των £474.69 σαν δικαιώματα μεταφόρτωσης πετρελαίων από ένα πλοίο σε άλλο, είναι άκυρη και χωρίς κανένα νομικό αποτέλεσμα, ελήφθη καθ' υπέρβαση εξουσίας και πάσχει

35 λόγω πλάνης περί τα πράγματα και το Νόμο.

40 Οι αιτητές είναι Ναυτιλιακή Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Κύπρο και η οποία διαχειρίζεται το δεξαμενόπλοιο "Sundance".

Οι καθ' ων η αίτηση είναι νομικό πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου που λειτουργεί βάσει του Νόμου 38/73, όπως τροποποιήθηκε. Με βάση το Άρθρο 25 του πιο πάνω Νόμου και με βάση τους Περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμούς

1976-87, καθορίζονται τα εκάστοτε πληρωτέα δικαιώματα για τη χρήση των περιοχών των λιμένων και των διαφόρων εγκαταστάσεων και υπηρεσιών που παρέχονται από την Αρχή Λιμένων.

Βάσει γραπτής Συμφωνίας μεταξύ αιτητών και καθ'ων η αίτηση, ημερομηνίας 21/5/86 (Συμφωνία για παραχώρηση άδειας για πετρέλωση Πλοίων στα Λιμάνια), αντίγραφο της οποίας κατατέθηκε στη δικογραφία από τους δικηγόρους των καθ'ων η αίτηση, οι καθ'ων η αίτηση παραχώρησαν στους αιτητές άδεια για χρησιμοποίηση του δεξαμενόπλοιου "SUNDANCE" για σκοπούς πετρέλευσης πλοίων μέσα σε λιμενικές περιοχές. Με την άδεια αυτή το σκάφος "SUNDANCE" δικαιούται να μπαίνει στα λιμάνια της Λάρνακας και της Λεμεσού, χωρίς πλοηγό, και αφού εξασφαλίσει σχετική άδεια από τη Διεύθυνση του λιμανιού, με σκοπό τον ανεφοδιασμό οποιουδήποτε πλοίου με πετρελαιοειδή. Η άδεια αυτή ήταν διάρκειας 12 μηνών, ανανεώθηκε δε με σχετικές επιστολές των καθ'ων η αίτηση, ημερομηνίας 11/5/85 (Τεκμήριο "B" στην ένσταση) και 23/3/88 (Τεκμήριο "Γ" στην ένσταση), μέχρι τις 20/5/89 με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις όπως και η προηγούμενη άδεια.

Με επιστολή τους προς τους αιτητές, ημερομηνίας 5/5/88 (Τεκμήριο "Δ"), οι καθ'ων η αίτηση ζήτησαν από τους αιτητές να υποβάλουν κατάσταση των καυσίμων τα οποία παράλαβε και παρέδωσε το σκάφος τους από την 1/1/88.

Μετά την υποβολή της πιο πάνω κατάστασης από τους αιτητές, ο Διευθυντής Λιμένος Λεμεσού, με επιστολή του, ημερομηνίας 21/5/88, ζήτησε από τους αιτητές την πληρωμή του επίδικου ποσού των £474.69 προς την Αρχή σαν δικαιώματα μεταφόρτωσης καυσίμων για πρώτη φορά από ένα πλοίο σε άλλο.

Οι αιτητές θεώρησαν την επιβολή του πιο πάνω ποσού σαν αντίθετη με τους ισχύοντες Κανονισμούς και την πιο πάνω αναφερθείσα Συμφωνία, και για το λόγο αυτό καταχώρησαν την παρούσα προσφυγή.

Ο βασικός νομικός ισχυρισμός πάνω στον οποίο ο δικηγόρος των αιτητών στηρίζει την υπόθεσή του, βασίζεται στο ότι η παροχή καυσίμων σε διάφορα πλοία δεν αποτελεί μεταφόρτωση αγαθών (trans-shipment of goods) που βάσει των σχετικών Κανονισμών θα μπορούσε να δημιουργήσει αξίωση για καταβολή τέτοιων δικαιωμάτων προς την Αρχή Λιμένων, αλλά απλή παροχή υπηρεσιών και/ή διευκολύνσεων (bunkering services).

Δυνάμει του Άρθρου 25 του Νόμου 38/73, η Αρχή Λιμένων δύναται να καθορίζει, με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, μέσω Κανονισμών, τα εκάστοτε πληρωτέα δικαιώματα για τη χρήση των υπό τη δικαιοδοσία της περιοχών λιμένων και για τα αγαθά, υπηρεσίες, ή διευκολύνσεις που παρέχονται από αυτή εντός των περιοχών λιμένων. Το επίδικο ποσό επιβλήθηκε από τους καθ' ων η αίτηση προς τους αιτητές βάσει της παραγράφου 6(1)(Α)(ii) και 6(2)(iv) του Μέρους Ι των Περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμών 1976-1987.

Ο δικηγόρος των αιτητών ισχυρίζεται περαιτέρω ότι η παροχή καυσίμων, επί των οποίων επιβλήθηκαν τα αμφισβητούμενα δικαιώματα, αφορά μόνο την καλή λειτουργία των πλοίων και δεν γίνεται καμιά μεταφόρτωση αγαθών όπως αυτή που προβλέπει ο σχετικός νόμος. Οι δε καθ' ων η αίτηση, επιβάλλοντας το επίδικο ποσό έχουν φανερά παρερμηνεύσει το νόμο και ενήργησαν πέραν των εξουσιών που τους έχουν παραχωρηθεί δυνάμει των προαναφερθέντων κανονισμών. Εξάλλου, αναφέρει ότι η αιτήτρια κατά την αγορά καυσίμων από τις διάφορες Πετρελαιοειδή Εταιρείες που την τροφοδοτούν καταβάλλει επιπρόσθετα με την αξία των καυσίμων και τα δικαιώματα που επιβάλλονται προς αυτές από τους καθ' ων η αίτηση. Επιπρόσθετα, στο πρακτικό του Δικαστηρίου, ημερομηνίας 11/11/89, ο δικηγόρος των αιτητών επιστά την προσοχή του Δικαστηρίου στην παράγραφο 5(β) της Συμφωνίας ημερομηνίας 21/5/86, που προαναφέρθηκε, και που αναφέρει τα ακόλουθα:

"β) Να παρέχει εξυπηρέτηση σ' όλα τα πλοία χωρίς διάκριση και να μην αρνείται χωρίς εύλογη αιτία τον ανεφοδιασμό οποιουδήποτε πλοίου με πετρελαιοειδή, τα οποία και θα παραχωρεί μέσα στα πλαίσια των συνηθισμένων εμπορικών όρων που ακολουθεί ο Αδειούχος."

Τονίζει δε ότι η ίδια η Συμφωνία με το περιεχόμενο της συνηγορεί με τη θέση των αιτητών, γιατί, πώς μπορεί να επιβάλλονται δικαιώματα μεταφόρτωσης τη στιγμή που οι ίδιοι οι καθ' ων η αίτηση δεν προσφέρουν στην περίπτωση των αιτητών οποιαδήποτε υπηρεσία.

Οι δικηγόροι των καθ' ων η αίτηση ισχυρίζονται ότι οι καθ' ων η αίτηση ορθά και νόμιμα επέβαλαν, με βάση τον πιο πάνω νόμο και κανονισμούς, τα επίδικα δικαιώματα και υποβάλλουν ότι με τη φυσική και συνήθη ερμηνεία των φράσεων "αγαθά μεταφορτώνόμενα", η πετρέλευση πλοίων εμπίπτει απόλυτα στις περιπτώσεις

που καλύπτονται από την πιο πάνω φράση. Περαιτέρω υποστηρίζει ότι η βασική αρχή του Διοικητικού Δικαίου, ότι υπέρ της διοικητικής πράξεως ισχύει το τεκμήριο της νομιμότητας, θα πρέπει να τύχει εφαρμογής και στην προκειμένη περίπτωση και αναφέρεται σε σχετικές αυθεντίες, όπως το απόσπασμα από τη σελίδα 155-56 στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας με τίτλο "Τεκμήριο Νομιμότητας", στην υπόθεση *Savvas Petrides v. The Republic* (1984) 3 C.L.R. 341 στη σελίδα 349:

5

"... The Court will not assume administrative responsibilities, a course impermissible under a system of separation of State powers, constitutionally entrenched in Cyprus. It is appropriate to recall in this respect, the observations of Triantafyllides, J., as he then was in *Costas M. Pikiis v. The Republic* (1965) 3 C.L.R. 131, at 149, earmarking the powers of the executive and the judiciary: 'After all it must not be lost sight of that it is for the Government to govern and for the Court only to control'.

10

15

The power of the Supreme Court is limited, as indicated, to the scrutiny of the legality of the action, and to ascertain whether the administration has exceeded the outer limits of its powers. Provided they confine their action within the ambit of their power, an organ of public administration remains the arbiter of the decision necessary to give effect to the law; and so long as they make a correct assessment of the factual background and act in accordance with the notions of sound administration, their decision will not be faulted. In the end, the Courts must sustain their decision if it was reasonably open to them.

20

25

And it is well settled that the initial burden of establishing that the decision complained of is vulnerable to be set aside is upon the party pro-pounding its invalidity (*Coussoumides v. The Republic* (1966) 3 C.L.R. 1)."

30

Στην υπόθεση *A & S Antoniadis Co v. R.* (1965) 3 C.L.R. 673, το απόσπασμα στη σελίδα 680:

35

"In matters of classification of goods, such as the present Case, an Administrative Court has no competence to substitute its own discretion in the place of the discretion of the proper authorities (vide Decisions of the Council of State in Greece 479/1938, 564/1949); but, of course, as in every other case of recourse under Article 146 the Court has to examine the legality of the sub judice decision, and also whether it was

40

reached through any misconception and cognate matters."

Και στην υπόθεση **Makrides v. Republic** (1979) 3 C.L.R. 584 στη σελίδα 601 όπου επαναλαμβάνεται η πιο πάνω αρχή. Περαιτέρω, οι δικηγόροι των καθ' ων η αίτηση υπογραμμίζουν δύο όρους της Συμφωνίας, ημερομηνίας 21/5/86, για προσοχή του Δικαστηρίου, στις παραγράφους 5(α) και 5(δ) που αναφέρουν τα εξής:

"5. Ο Αδειούχος έχει υποχρέωση:

(α) Να καταβάλει τα καθορισμένα στους κανονισμούς της Αρχής δικαιώματα τόσο για το σκάφος όσο και για το φορτίο του.

(δ) Να συμμορφώνεται με το Νόμο, τους Κανονισμούς και τις γενικές ή ειδικές οδηγίες της Αρχής."

Εδώ, υποστηρίζουν οι δικηγόροι των καθ' ων η αίτηση, καθιερώνεται η υποχρέωση των αιτητών προς συμμόρφωση προς τους Κανονισμούς της Αρχής Λιμένων. Επίσης, τονίζουν ότι τα δικαιώματα για μεταφόρτωση αγαθών που καθιερώνονται μέσω των Κανονισμών δεν συνδέουν τα δικαιώματα αυτά με άλλους παράγοντες όπως ο σκοπός για τον οποίο γίνεται η σχετική μεταφόρτωση αγαθών, απλά, αφ' ης στιγμής γίνεται μεταφόρτωση αγαθών από το ένα πλοίο στο άλλο εκτός του λιμένος, επιβάλλονται δικαιώματα από τους σχετικούς κανονισμούς, άσχετα αν αυτή η μεταφόρτωση αφορά πετρέλευση πλοίων. Η πετρέλευση πλοίων είναι και αυτή δηλαδή μεταφορά αγαθών (πετρελαίου) από ένα πλοίο σε άλλο.

Έχοντας τα πιο πάνω υπόψη, εκείνο που πρέπει να αποφασισω είναι η ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στο Νόμο και τους Κανονισμούς που έγιναν με βάση το σχετικό Νόμο. Οι Νόμοι και Κανονισμοί, κατά τη νομολογία μας, πρέπει να ερμηνεύονται με το απλό, γραμματικό και κατά κυριολεξία νόημα των λέξεων, εκτός αν είναι σε αντίθεση ή ασυμφωνία με οποιαδήποτε ρητή πρόθεση ή σκοπό του Νόμου ή αν από το νόημα θα οδηγείτο κάποιος σε παράλογα αποτελέσματα. Στην υπόθεση **Marabou Floating Restaurant Ltd v. Council of Ministers** (1973) 3 C.L.R. 397, στις σελίδες 405 και 406 αναφέρονται τα εξής:

"The fundamental principle in the construction of a statute is that the words must be given their literal meaning. If language is clear and explicit the Court must give effect to it for in that case the words of a statute speak the intention of the

Legislature. *In Re A Debtor* [1948] 2 All E.R. 533 at page 536 Lord Greene, M.R., said that "If there is one rule of construction for statutes and other documents, it is that you must not imply anything in them which is inconsistent with the words expressly used." The so called "Golden rule" is really a modification of the literal rule. It was stated in this way by Parke, B., in *Becke v. Smith* [1836] 2 M. & W. 191 at page 195: "It is a very useful rule in the construction of a statute, to adhere to the ordinary meaning of the words used, and to the grammatical construction unless that is at variance with the intention of the Legislature, to be collected from the statute itself, or leads to any manifest absurdity or repugnance, in which case the language may be varied or modified, so as to avoid such inconvenience but no further."

(Βλέπε επίσης *Argolis Estate Ltd v. Minister of Finance and Another* (1977) 3 C.L.R. 441 στη σελίδα 450, *Georghiou Real Estate Co. Ltd. and Another v. Republic* (1978) 3 C.L.R. 45 στη σελίδα 46 και *Haris Theodorides v. The Central Bank of Cyprus* (1985) 3 C.L.R. 721 στη σελίδα 722).

Με βάση τις πιο πάνω αποφάσεις, θα προχωρήσω στο απλό, γραμματικό και κατά κυριολεξία νόημα της επιδικης φράσης που είναι "αγαθά μεταφορτωνόμενα εντός περιοχής λιμένος από τινος πλοίου εις έτερον μεταφορικής ικανότητας μέχρι τόνων D.W. καταβάλλονται τα ακόλουθα δικαιώματα". Έχω τη γνώμη ότι η φράση αυτή είναι καθαρή και δεν επιδέχεται καμιά άλλη ερμηνεία παρά ότι αναφέρεται σε αγαθά που φορτώνονται από το ένα μεταφορικό μέσο σε άλλο μεταφορικό μέσο. (Βλέπε Δ. Δημητράκου Νέον Ορθογραφικόν Ερμηνευτικόν Λεξικόν σ. 910, "μεταφορτώνω" ερμηνεύεται σαν "φορτώνω από τινός μεταφορικού μέσου εις άλλο". Και στο Λεξικό της Δημοτικής της Εταιρείας Ελληνικών Εκδόσεων στη σελίδα 433 αναφέρει, "μεταφορτώνω" σημαίνει "φορτώνω κάτι από ένα σε άλλο μεταφορικό μέσο".)

Το πλοίο των αιτητών είναι ένα πλοίο παροχής καυσίμων, δηλαδή, εφοδιάζει με καύσιμα άλλα πλοία είτε επιβατικά είτε φορτηγά είτε οτιδήποτε. Φυσικά, τα καύσιμα αυτά χρησιμοποιούνται για τη λειτουργία των πλοίων και καταναλώνονται κατά τη διάρκεια του ταξιδιού ή και της λειτουργίας του.

Είμαι της γνώμης ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν πρόκειται για μεταφόρτωση αγαθών αλλά για παροχή υπηρεσιών απαραίτητων για τη λειτουργία ενός πλοίου που χρησιμοποιεί-

5 ται ως μεταφορικό μέσο. Η λειτουργία του πλοίου των αιτητών με τη Συμφωνία της 21/5/86 περιορίζεται σε ένα αυστηρά καθορισμένο σκοπό που είναι "η χρησιμοποίηση του σκάφους για πετρέλευση πλοίων μέσα σε λιμενικές περιοχές". Κατά την απόφασή μου, η πετρέλευση πλοίων δεν αποτελεί μεταφόρτωση αγαθών αλλά παροχή υπηρεσιών αναγκαίων και απαραίτητων για τη λειτουργία των πλοίων.

10 Κατά την απόφασή μου, οι αιτητές κατόρθωσαν να δημιουργήσουν αμφιβολίες στο Δικαστήριο όσον αφορά την ορθότητα και τη νομιμότητα της επίδικης απόφασης και κατά τη γνώμη μου, ενήργησαν υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα και το Νόμο. (Βλέπε *Pierides v. Republic* (1969) 3 C.L.R. 247, *Andreou v. Republic* (1978) 3 C.L.R. 85, *Καρπασίτης v. Δημοκρατίας* (1986) 3 C.L.R. 15 1617, *X" Γεωργίου v. Δημοκρατίας* (1986) 3 C.L.R. 2517.).

Η επίδικη απόφαση των καθ' ων η αίτηση, ημερομηνίας 21/5/88, ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

20

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.